

ЕКО-ІНДУСТРІАЛЬНІ ПАРКИ ЯК МЕХАНІЗМ ПОКРАЩЕННЯ СТАЛОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Чернишова Є.І., студентка 4 курсу, спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій», Черкаський державний технологічний університет
Науковий керівник: Волонтир А.В., асистент

Проблема оптимізації територіально-просторового розвитку є надзвичайно актуальною для сучасних економічних умов і потребує свого вирішення.

Нині такі об'єкти, як індустріальні парки, стають одним із найпоширеніших видів систем спеціальної економічної діяльності, причому такі системи створені як економічно розвинутими країнами, так і країнами, що розвиваються.

Індустріальні парки - це території, створені спеціально для промислового розвитку. Їх перевагами є зручна логістика, мережі, інженерно-транспортна інфраструктура, сировина, необхідні послуги та робоча сила. Такі екосистеми об'єднують інтереси бізнесу та виробників, країн і місцевих громад [1].

Ідея розподілу землі шляхом такого зонування базується на кількох концепціях:

- можливість зосередити спеціальну інфраструктуру на визначених територіях для зменшення витрат на інфраструктуру для кожного підприємства (залізниці, порти, джерела великої потужності електроенергії, засоби зв'язку, великі водопостачання та магістральні газопроводи);
- залучення нового бізнесу шляхом надання інтегрованої інфраструктури в одному місці;

- переміщення промислових земель із міських територій для мінімізації екологічного та соціального впливу використання промислових земель на житлові райони [1].

Індустріальні парки стали важливим фактором прискорення економічного розвитку Західної Європи, США, країн Азії та Східної Європи.

Чимало країн світу завдяки індустріальним паркам змогли відновити свою промисловість, залучити інвесторів та в рази підвищити ВВП й експорт продукції.

У США перший індустріальний парк з'явився поблизу Чикаго в 1907 році. Сінгапур побудував перший індустріальний парк в Азії. Останнім прикладом є Туреччина десятирічної давності.

За останні 20 років було побудовано понад 350 індустріальних парків, де працюють 7000 компаній і 2,5 мільйона співробітників. Туреччина розширила свою територію та створила індустріальні парки у понад 12 країнах. У результаті ВВП і експорт країни за цей період зросли більш ніж втричі [2].

Важливість індустріальних парків у нашій країні залежить від їх важливого впливу на соціально-економічний, виробничий та інвестиційний розвиток усього регіону. У 2012 році в Україні був прийнятий Закон України «Про індустріальні парки» [3], а згодом видана низка нормативно-правових документів, що формують законодавче поле для формування його господарського механізму.

Створення та діяльність індустріальних парків в Україні здійснюється на засадах вільного доступу до інформації про можливості використання земель для створення індустріальних парків, конкурентного відбору державних і комунальних землевпорядних організацій, гарантії прав на землю в індустріальних парках державна підтримка створення індустріальних парків держава стимулює індустріальні парки до залучення інвестицій [3].

У межах індустріального парку учасники можуть використовувати земельні ділянки відповідно до правових форм, передбачених Земельним законом України [4].

Кошти, отримані від продажу земель державної та комунальної власності в межах індустріального парку, зараховуються до відповідного бюджету в порядку, визначеному Законом про бюджет України та Законом про Державний бюджет України на відповідний рік.

Наразі багато подій на законодавчому рівні сприяють розвитку індустріальних парків, які можуть приймати компанії, які переїжджають із зон бойових дій у безпечніші райони на заході.

Водночас Україна, як і весь світ, повинна прискорено переглядати свою енергетичну політику, спонукаючи все більше людей замислюватися про впровадження зеленої енергетики.

На цьому фоні Україна може не тільки розвивати індустріальні парки, але й зробити крок вперед і запровадити модель еко-індустріального парку, яка пропонує багато можливостей для економічного відновлення та розвитку зараз і в майбутньому.

Екологічні стандарти моделі еко-індустріального парку допоможуть українській продукції відповідати міжнародним стандартам і підвищити її конкурентоспроможність на світовому ринку.

Крім того, згідно з міжнародними правилами щодо ЕІП, вони можуть залучати прямі іноземні інвестиції. Такі парки особливо популярні серед інвесторів, зацікавлених у сталому та інклюзивному розвитку.

Екологічні переваги еко-індустріальних парків дуже різноманітні, включаючи зменшення забруднення та викидів газів за рахунок раціонального використання ресурсів та ефективного управління відходами на основі принципів циркулярної економіки.

Крім того, глобальний досвід UNIDO показує, що ЕІП може створити багато нових робочих місць із високими стандартами праці.

В Україні ці питання є надзвичайно актуальними, оскільки працевлаштування буде цікаве не лише місцевим громадам, а й внутрішньо переміщеним особам та людям, які повертаються з-за кордону після евакуації.

Про розвиток індустріальних парків, зокрема на Черкащині та позитивний досвід інших областей у цьому напрямку неодноразово обговорювали представники влади Черкащини, Комітету ВРУ з питань економічного розвитку, представники інших областей, бізнесмени й експерти під час спільних нарад.

Черкащина має неабиякий потенціал для розвитку переробної промисловості. І масштабувати цей процес можна завдяки індустріальним паркам. Наразі в області маємо один зареєстрований парк «Індустріальний парк Золотоноша», територія якого складає 39,93 га. Керуюча компанія ТОВ "Індастріал Менеджмент Груп"[5]. Серед його пріоритетних напрямів: переробка сільськогосподарської продукції, виробництво та ремонт техніки, легка промисловість тощо [6].

Наразі своїм досвідом у розбудові індустріальних парків вже можуть ділитись громади Білої Церкви, Вінниці та Львова. З приходом бізнесу на їхні майданчики економічний потенціал регіону підвищився. Більше того, якщо парк побудований правильно, то підприємці між собою взаємодіють і утворюються цілі кластери, де хтось виготовляє сировину, інший переробляє і в результаті вони економлять на логістиці та витратах. Заощаджені кошти вкладають у власну розбудову, створюють нові робочі місця, покращують умови праці тощо [5].

Україна має переходити від вирощування сировини до її переробки і більше створювати продуктів із доданою вартістю. Ефективним рішенням для цього мають стати саме еко-індустріальні парки.

На індустріальні парки покладено важливе завдання забезпечення структурних трансформацій і технологічного оновлення економіки нашої держави .

Список використаних джерел

1. Землеустрій як передумова збалансованого розвитку територій: монографія / за ред. М.С. Богіри. Львів : ТОВ «Галицька видавнича спілка», 2021
Офіційний сайт Мінекономіки України. <https://www.me.gov.ua/>
3. Закон України «Про індустріальні парки» від 21.06.2012 р. № 5018-VI.
4. Земельний Кодекс України від 25.10.2001р.
Офіційний сайт «Глобальна програма еко-індустріальних парків в Україні:

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**ЗБІРКА НАУКОВИХ ПРАЦЬ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ
ВЧЕНИХ, СТУДЕНТІВ ТА АСПІРАНТІВ
ЗЕМЛЕУСТРІЙ І ТОПОГРАФІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА
ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ І ЗМІНИ КЛІМАТУ"**

**7 - 8 березня 2024 р.
м. Київ, Україна**

УДК 332.3:528.4:551.583 «364» «366»

Друкується за рішенням Вченої ради факультету землепорядкування Національного університету біоресурсів і природокористування України, протокол № 8 від 19 квітня 2024 року

Рецензенти:

Євсюков Т.О. – доктор економічних наук, професор;

Кошель А.О. – доктор економічних наук, доцент;

Мединська Н.В. – доктор економічних наук, доцент.

Землеустрій і топографічна діяльність в умовах війни та післявоєнного відновлення і зміни клімату (GEOPOINT - 2024). Збірка наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, студентів та аспірантів (м. Київ, 7-10 березня 2024 р.) / За науковою редакцією проф. Ковальчука І.П. К.: Вид. центр НУБІП, 2024. 223 с.

У збірці наукових праць подаються результати досліджень, присвячених ролі землепорядкування і топографо-геодезичних та картографічних вишукувань у вирішенні проблем відбудови пошкоджених і зруйнованих російськими військами в період неоголошеної України війни поселень, об'єктів інфраструктури, сільськогосподарських і лісогосподарських угідь, гідротехнічних, енергетичних, водогосподарських та промислових споруд, природозаповідних, історико-культурних та інших складових навколишнього середовища України. Також висвітлюються питання, пов'язані з дослідженням впливу змін клімату на стан і використання земельних та водних ресурсів.

Для фахівців у сфері геодезії, картографії та землеустрою, екологів, географів, працівників аграрного сектору, природоохоронних установ, органів місцевого самоврядування.

За зміст публікацій, достовірність викладених наукових фактів відповідальність несуть автори.

Відповідальний за макетування і друк: доц. **Бутенко Є.В.**

I

S

B

N

©Колектив авторів

© Національний університет біоресурсів і природокористування України, 2024